

HATÁROZATOK

A TANÁCS (KKBP) 2015/778 HATÁROZATA

(2015. május 18.)

az Európai Uniónak a földközi-tengeri térség déli közepső részén folytatott katonai műveletéről (EUNAVFOR MED)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 42. cikke (4) bekezdésére, valamint 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

- (1) A Tanács 2015. április 20-án megerősítette arra vonatkozó határozott szándékát, hogy intézkedéseket hozzon a Földközi-tengeren át folytatott embercsempészetből eredő emberi tragédiák megelőzése érdekében.
- (2) Az Európai Tanács 2015. április 23-án felháborodását fejezte ki a Földközi-tenger térségében uralkodó helyzettel kapcsolatban, és hangsúlyozta, hogy az Unió – a származási és tranzitországokkal együttműködve – a rendelkezésre álló valamennyi eszközt igénybe fogja venni az újabb tengeri halálesetek megakadályozása, valamint a humanitárius szükséghelyzetet előidéző okok felszámolása érdekében, és hogy a legsürgetőbb feladatot annak megakadályozása jelenti, hogy további személyek veszítsék életüket a tengeren. Az Európai Tanács elkötelezte magát amellyel, hogy megerősítse az uniós jelenlétet a tengeren, megakadályozza az illegális migrációs áramlásokat, valamint erősítse a tagállamok egymás iránti szolidaritását és a közös felelősségvállalást.
- (3) Az Európai Tanács a 2015. április 23-i ülésén elkötelezte magát továbbá az emberkereskedők elleni, a nemzetközi joggal összhangban folytatandó küzdelem mellett, vállalva, hogy szisztematikus intézkedéseket hoz a hajóknak még azelőtt történő azonosítása, feltartóztatása és megsemmisítése érdekében, hogy azokat az embercsempészek felhasználhatnák; emellett felkérte az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét (főképviselő), hogy kezdje meg egy, az említett célokat szolgáló esetleges közös biztonság- és védelempolitikai (KBVP) művelet előkészítését.
- (4) A főképviselő 2015. május 11-én tájékoztatta az ENSZ Biztonsági Tanácsát a migránsokkal kapcsolatban a Földközi-tengeren fennálló válsághelyzetről, valamint arról, hogy az Unió közös biztonság- és védelempolitikája keretében folyamatban van egy esetleges uniós tengeri művelet előkészítése. E tekintetben kijelentette, hogy az Uniónak az ENSZ Biztonsági Tanácsa támogatásával kell fellépnie.
- (5) A Tanács 2015. május 18-án jóváhagyta egy olyan KBVP-művelet válságkezelési koncepcióját, amely a földközi-tengeri térség déli közepső részén tevékenykedő embercsempészek üzletszerű tevékenységének ellehetlenítését célozza.
- (6) Az uniós KBVP-műveletre a nemzetközi joggal, és különösen az alábbiakkal összhangban kerül majd sor: az Egyesült Nemzetek 1982. évi Tengerjogi Egyezménye (UNCLOS), a nemzetközi szervezett bűnözés elleni ENSZ-egyezményt kiegészítő, a migránsok szárazföldön, légi úton és tengeren történő csempészete elleni fellépésről szóló, 2000. évi jegyzőkönyv (a migránsok csempészete elleni jegyzőkönyv) és az ugyanehhez az egyezményhez csatolt, az emberkereskedelem, különösen a nő- és gyermekkereskedelem megelőzéséről, visszaszorításáról és büntetéséről szóló, 2000. évi jegyzőkönyv, az „Életbiztonság a tengeren” tárgyú, 1974. évi nemzetközi egyezmény (SOLAS), a tengeri felkutatásról és mentésről szóló, 1979. évi nemzetközi egyezmény (SAR), a Földközi-tenger tengeri környezetének és partvidékének védelméről szóló, 1976. évi egyezmény (barcelonai egyezmény), valamint a menekültek jogállásáról szóló, 1951. évi genfi egyezmény vonatkozó rendelkezései, továbbá a visszaküldés tilalmának elve és a nemzetközi emberi jogi normák.

Az UNCLOS-, a SOLAS- és a SAR-egyezmény értelmében a tengeren bajba került személyeknek segítséget kell nyújtani, a túlélőket pedig biztonságos helyre kell szállítani; ennek érdekében az EUNAVFOR MED hajói kellően felszerelten készen fognak állni arra, hogy a kapcsolódó feladatokat a közös mentést koordináló illetékes központ koordinálása mellett végrehajtsák.

- (7) Az államok – a vonatkozó belső joggal és nemzetközi joggal összhangban – a nyílt tengeren feltartóztathatják a gyaníthatóan migránsokat csempésző hajókat, ha a lobogó szerinti állam engedélyt adott a hajó fedélzetére való átszállásra és annak átkutatására, illetve ha a hajó felségjelzés nélkül közlekedik, és megfelelő intézkedéseket hozhatnak a hajók, valamint a rajtuk lévő személyek és rakomány vonatkozásában.

- (8) A gyaníthatóan embercsempészetben vagy emberkereskedelemben érintett hajók ellen – az adott állam hozzájárulása, az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozata vagy mindkettő alapján – az államok parti tengerein és beltengerein, szárazföldi területein és légtérben is fel lehet lépni.
- (9) Az államok – a nemzetközi joggal és belső jogukkal összhangban – letartóztatásra és bíróság elé állításra irányuló megfelelő intézkedéseket hozhatnak a területükön tartózkodó olyan személyekkel szemben, akik a gyanú szerint embercsempészetben vagy emberkereskedelemben vesznek részt.
- (10) A Tanács, valamint a főképviselő felelőssége mellett a Politikai és Biztonsági Bizottságnak (PBB) politikai ellenőrzést kell gyakorolnia az uniós válságkezelési művelet felett, biztosítania kell a művelet stratégiai irányítását, és az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 38. cikkének harmadik bekezdésével összhangban meg kell hoznia a vonatkozó határozatokat.
- (11) Az EUSZ 41. cikkének (2) bekezdése értelmében, valamint a (KKBP) 2015/528 tanácsi határozattal⁽¹⁾ összhangban az e határozatból eredő, katonai vagy védelmi vonatkozású működési kiadásokat a tagállamoknak kell viselniük.
- (12) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló (22.) jegyzőkönyv 5. cikkével összhangban Dánia nem vesz részt az Európai Unió védelmi vonatkozású határozatainak és fellépéseinek kidolgozásában és végrehajtásában. Következésképpen Dánia nem vesz részt e határozat elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó, és ezért nem vesz részt e művelet finanszírozásában sem,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Megbízatus

- (1) Az Unió katonai válságkezelő műveletet indít, amely a földközi-tengeri térség déli középső részén tevékenykedő embercsempész- és emberkereskedő-hálózatok üzletszerű tevékenységének ellehetetlenítéséhez hivatott hozzájárulni (EUNAVFOR MED), olyan szisztematikus intézkedések segítségével, amelyek célja az embercsempészek vagy emberkereskedők által használt vagy gyaníthatóan használt hajóknak és eszközöknek az alkalmazandó nemzetközi joggal, többek között az UNCLOS-szal, valamint az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozataival összhangban történő azonosítása, feltartóztatása és megsemmisítése.
- (2) A műveleti területet az EUNAVFOR MED elindítását megelőzően, a Tanács által jóváhagyandó tervezési dokumentumokban kell meghatározni.

2. cikk

Feladatkör

- (1) Az EUNAVFOR MED-nek a Tanács által 2015. május 18-án jóváhagyott válságkezelési koncepcióban meghatározott politikai, stratégiai és katonapolitikai céloknak megfelelően kell működnie.
- (2) Az EUNAVFOR MED-et egymást követő szakaszokban, a nemzetközi jogi előírásokkal összhangban kell végrehajtani. Az EUNAVFOR MED
- a) az első szakaszban a nemzetközi joggal összhangban végzett információgyűjtéssel és nyílt tengeri járőrtevékenységgel támogatja a migrációs hálózatok felderítését és megfigyelését;
- b) a második szakaszban
- a nyílt tengeren a gyaníthatóan embercsempészet vagy emberkereskedelem céljára használt hajók fedélzetére lép, a hajót átkutatja, lefoglalja és átírnyítja, az alkalmazandó nemzetközi jogban, többek között az UNCLOS-ban és a migránsok csempésze elleni jegyzőkönyvben meghatározott feltételek mellett;
 - az ENSZ Biztonsági Tanácsának alkalmazandó határozataival összhangban, illetve az érintett parti állam hozzájárulásával a nyílt tengeren vagy a szóban forgó állam parti tengerén vagy beltengerén a gyaníthatóan embercsempészet vagy emberkereskedelem céljára használt hajók fedélzetére lép, a hajót átkutatja, lefoglalja és átírnyítja, az említett határozatban, illetve a hozzájárulásban meghatározott feltételek mellett;

⁽¹⁾ A Tanács (KKBP) 2015/528 határozata (2015. március 27.) az Európai Unió katonai vagy védelmi vonatkozású műveletei közös költségei finanszírozása igazgatási mechanizmusának (Athena) létrehozásáról és a 2011/871/KKBP határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 84., 2015.3.28., 39. o.).

c) a harmadik szakaszban az ENSZ Biztonsági Tanácsának alkalmazandó határozataival összhangban, illetve az érintett parti állam hozzájárulásával a szóban forgó állam területén minden szükséges intézkedést megtesz a gyaníthatóan embercsempészet vagy emberkereskedelem céljára használt hajókkal és a kapcsolódó eszközökkel szemben, így például megsemmisíti vagy használatra alkalmatlanná teszi őket, az említett határozatban, illetve a hozzájárulásban meghatározott feltételek mellett.

(3) A Tanács elbírálja, hogy teljesültek-e az első szakaszból a további szakaszokba történő átmenet feltételei, figyelembe véve az ENSZ Biztonsági Tanácsának alkalmazandó határozatait és az érintett parti államok hozzájárulását.

(4) Az EUNAVFOR MED – az alkalmazandó joggal összhangban – személyes adatokat gyűjthet az EUNAVFOR MED műveletben részt vevő hajók fedélzetére felvett személyekről azon jellemzőiket illetően, amelyek hozzájárulhatnak személyazonosságuk megállapításához, így például ujjnyomatot vehet tőlük, illetve felveheti a következő személyes adatokat (a többi személyes adat kizárásával): vezetéknev, leánykori név, utónév, bármilyen álnév vagy felvett név; születési hely és idő, állampolgárság, nem; lakóhely, foglalkozás és tartózkodási hely; vezetői engedélyre, személyazonosító okmányra és útlevélre vonatkozó adatok. Ezeket az adatokat, valamint a szóban forgó személyek által használt hajókkal és felszerelésekkel kapcsolatos adatokat továbbíthatja a tagállamok érintett büntetőhatóságainak és/vagy az illetékes uniós szerveknek.

3. cikk

Az EU műveleti parancsnokának kinevezése

A Tanács az EUNAVFOR MED EU műveleti parancsnokává Enrico Credendino ellentengernagyot nevezi ki.

4. cikk

Az EU műveleti parancsnokságának kijelölése

Az EUNAVFOR MED műveleti parancsnokságának székhelye Róma (Olaszország).

5. cikk

A művelet tervezése és megindítása

A Tanács az EUNAVFOR MED műveleti parancsnokának ajánlása alapján, a feladatkör teljesítéséhez szükséges műveleti terv és művelet-végrehajtási szabályok jóváhagyását követően elfogadja az EUNAVFOR MED megindításáról szóló határozatot.

6. cikk

Politikai ellenőrzés és stratégiai irányítás

(1) Az EUNAVFOR MED politikai ellenőrzését és stratégiai irányítását – a Tanács, valamint a főképvisező felelőssége mellett – a PBB gyakorolja. A Tanács felhatalmazza a PBB-t, hogy az EUSZ 38. cikkével összhangban hozza meg a vonatkozó határozatokat. A felhatalmazás magában foglalja a tervezési – többek között a műveleti tervvel, a parancsnoki láncsal és a művelet-végrehajtási szabályokkal kapcsolatos – dokumentumok módosítását lehetővé tévő hatáskört is. A felhatalmazás magában foglalja továbbá az EU műveleti parancsnokának és az EU-erők parancsnokának kinevezésére vonatkozó határozatok meghozatalának hatáskörét. Az uniós katonai művelet céljaival és befejezésével kapcsolatos döntéshozatali hatáskör továbbra is a Tanácsot illeti meg. E határozat 2. cikkének (3) bekezdésére is figyelemmel, a PBB rendelkezik hatáskörrel annak eldöntésére, hogy mikor kerüljön sor a művelet különböző szakaszai közötti átmenetre.

(2) A PBB rendszeres időközönként jelentést tesz a Tanácsnak.

(3) Az Európai Unió Katonai Bizottságának (EUKB) elnöke rendszeres időközönként jelentést tesz a PBB-nek az EUNAVFOR MED végrehajtásáról. A PBB szükség esetén meghívhatja üléseire az EU műveleti parancsnokát vagy az EU-erők parancsnokát.

*7. cikk***Katonai irányítás**

- (1) Az EU műveleti parancsnokának felelősségi körében zajló EUNAVFOR MED megfelelő végrehajtását az EUKB felügyeli.
- (2) Az EU műveleti parancsnoka rendszeres időközönként jelentést tesz az EUKB-nek. Az EUKB szükség esetén meghívhatja üléseire az EU műveleti parancsnokát vagy az EU-erők parancsnokát.
- (3) Az EUKB elnöke a legfőbb összekötő az EU műveleti parancsnoka felé.

*8. cikk***Az Unió válaszlépéseinek összhangja és koordináció**

- (1) A főképviselő biztosítja e határozat végrehajtását és azt, hogy ez a határozat összhangban legyen az Unió külső tevékenységének egészével, ideértve az Unió fejlesztési programjait és humanitárius segítségnyújtási tevékenységét is.
- (2) A főképviselő, akinek munkáját az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) segíti, a legfőbb összekötőként jár el az Egyesült Nemzetek, a térség országainak hatóságai, valamint a nemzetközi és kétoldalú kapcsolatok egyéb szereplői – így a NATO, az Afrikai Unió és az Arab Államok Ligája – felé.
- (3) Az EUNAVFOR MED együttműködést folytat az érintett tagállami hatóságokkal, valamint koordinációs mechanizmust dolgoz ki, illetve adott esetben megállapodást köt más uniós ügynökségekkel és szervekkel, különös tekintettel a FRONTEX-re, az EUROPOL-ra, az EUROJUST-ra, az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatalra és a releváns KBVP-missziókra.

*9. cikk***Harmadik államok részvétele**

- (1) Az Unió döntéshozatali autonómiájának és az egységes intézményi keretnek a sérelme nélkül, valamint az Európai Tanács vonatkozó iránymutatásainak megfelelően a műveletben való részvételre harmadik államok is felkérhetők.
- (2) A Tanács felhatalmazza a PBB-t, hogy harmadik államokat kérjen fel hozzájárulások felajánlására, valamint arra, hogy az EU műveleti parancsnoka és az EUKB ajánlására meghozza a javasolt hozzájárulások elfogadásáról szóló, vonatkozó határozatokat.
- (3) A harmadik államok részvételére vonatkozó részletes szabályok az EUSZ 37. cikkének értelmében és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően megkötött megállapodások tárgyát képezik. Amennyiben az Unió és egy harmadik állam olyan megállapodást kötött, amely keretet biztosít ez utóbbi részvételére az Unió válságkezelő misszióiban, az említett megállapodás rendelkezéseit az EUNAVFOR MED-del összefüggésben alkalmazni kell.
- (4) Az EUNAVFOR MED művelethez jelentős mértékű katonai hozzájárulást biztosító harmadik államok ugyanolyan jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek a művelet napi irányítása tekintetében, mint a műveletben részt vevő tagállamok.
- (5) A Tanács felhatalmazza a PBB-t, hogy – amennyiben harmadik államok jelentős mértékű katonai hozzájárulást biztosítanak – hozza meg a hozzájáruló felek bizottságának létrehozására vonatkozó megfelelő határozatokat.

*10. cikk***Az Unió által vezetett személyi állomány jogállása**

Az Unió által vezetett egységek és személyi állomány jogállását – szükséges esetben – a nemzetközi joggal összhangban kell meghatározni.

11. cikk

Pénzügyi rendelkezések

- (1) Az EU katonai műveletének közös költségeit a (KKBP) 2015/528 határozatnak megfelelően kell kezelni.
- (2) Az EUNAVFOR MED közös költségeire vonatkozó pénzügyi referenciaösszeg 11,82 millió EUR. A referenciaösszegre vonatkozó, a (KKBP) 2015/528 határozat 25. cikke (1) bekezdésében említett százalékos arány 70 % a kötelezettségvállalások és 40 % a kifizetések tekintetében.

12. cikk

Információk átadása

- (1) A főképviselő felhatalmazást kap arra, hogy az e határozathoz csatlakozó harmadik államok számára – a megfelelő módon, az EUNAVFOR MED igényeivel és a 2013/488/EU tanácsi határozattal ⁽¹⁾ összhangban – a művelet céljaira létrehozott EU-minősített adatokat adjon át az alábbiak szerint:
- a) az Unió és az érintett harmadik állam között létrejött hatályos információbiztonsági megállapodásokban megállapított szintig, vagy
- b) egyéb esetekben „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” szintig.
- (2) A főképviselő emellett felhatalmazást kap arra, hogy az EUNAVFOR MED operatív igényeinek megfelelően, a 2013/488/EU határozattal összhangban az EUNAVFOR MED céljaira létrehozott EU-minősített adatokat „RESTREINT UE/EU RESTRICTED” szintig az ENSZ részére szükség szerint átadja. E célból a főképviselő megállapodást köt az Egyesült Nemzetek illetékes szerveivel.
- (3) A főképviselő felhatalmazást kap arra, hogy az e határozathoz csatlakozó harmadik államok részére a művelettel kapcsolatos tanácsi tanácskozásokra vonatkozó, nem minősített, a Tanács eljárási szabályzata ⁽²⁾ 6. cikkének (1) bekezdése értelmében szakmai titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó uniós dokumentumokat átadja.
- (4) A főképviselő a 2013/488/EU határozat VI. mellékletének VII. szakasza értelmében ezeket a jogosultságait, valamint az e cikkben említett megállapodások megkötésére vonatkozó hatáskörét átruházhatja az EKSZ tisztségviselőire, az EU műveleti parancsnokára vagy az EU-erők parancsnokára.

13. cikk

Hatálybalépés és megszűnés

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Az EUNAVFOR MED legkésőbb a teljes műveleti képesség (FOC) elérését követő 12 hónapon belül megszűnik.

Ez a határozat – az EUNAVFOR MED megszűnésére vonatkozóan jóváhagyott terveknek megfelelően, az EUNAVFOR MED elszámolásainak ellenőrzése és benyújtása tekintetében a (KKBP) 2015/528 határozatban megállapított eljárások sérelme nélkül – az EU műveleti parancsnoksága bezárásának időpontjával hatályát veszti.

Kelt Brüsszelben, 2015. május 18-án.

a Tanács részéről
az elnök
F. MOGHERINI

⁽¹⁾ A Tanács 2013/488/EU határozata (2013. szeptember 23.) az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról (HL L 274., 2013.10.15., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2009/937/EU határozata (2009. december 1.) a Tanács eljárási szabályzatának elfogadásáról (HL L 325., 2009.12.11., 35. o.).